

P. BUZOGÁNY ÁRPÁD

Ösvények Korondról indulólag¹

Kulcsszavak: *Ambrus Lajos; helyismeret; Korond*

Elegáns kivitelben, több mint háromszáz oldalon jelent meg Ambrus Lajos új verseskönyve, kitűnő papíron, színes illusztrációkkal, kemény borítóval. Címe: *Ösvények az égben*. A kötetnek alcíme is van, mégpedig: *Összegyűjtött versek*. A Ráduly János szerkesztésében a csíkszeredai Pro-Print Könyvkiadónál megjelent kötet alcíme mintha azt sugallná: lezárult az alkotói életút, Ambrus letette a lantot, a tartalmában és külalakjában is tiszteletet keltő kiadvány összegzés, vagyis ott van már az i-n a pont... Meggyőződésünk, hogy nem így van, talán rossz beidegződés, korábbi pályatársak életművének egyetlen könyvben való kiadása miatt társul az alcímhez ez a (kényszer)képzet.

A könyv fejezeteiben az Ambrus-verseket kedvelő olvasó hamar ráismer korábbi kötetek címére is (*Lopott hold, Játék a tájban, Boldogok hajóján*, illetve utolsó fejezetként a *Csodavárban* gyermekverskötetére), tehát valójában eddigi verseskönyveit tette egymás mellé a szerkesztő. Csak érdekességképpen, visszapillantva az időben, megjegyezhetjük: az első verskötete (*Lopott hold*) 1995-ben, a *Csodavárban* című 2008-ban hagyta el a sajtót.

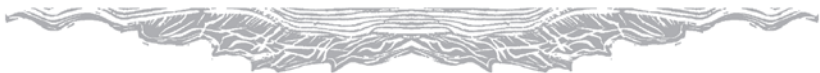
A szerzőn kívül nyilván az olvasó tekintheti ajándéknak a könyvet, bár a szerző nem könyöklős fajta, nem nyomul, irodalmi lapjaink klikkjeibe tervezve betörést, bejutást. Nem is azt a fajta költészetet műveli, amely programként kiemelhető, röpködő és kavargó izmusok zászlójaként lobogtatható. És a népi szólást idézve, ahogy jötenek, úgy mennek módon esetleg odalegyen, mint az idei márciusi hó. Maga öröme, mások lelkiismerete altatása ellen róttá sorait, néha szikár, máskor bővebben hömpölygő mondatokban. Mert hogy az embernek még a beszédhez sincsen mindig túl sok kedve. Miért lenne, lehetne másabb a költő?

Egy képzeletbeli antológiába olyan verseit válogatnám be, mint az *Itthon, Hűség* címűek. És nézzük csak, milyen nagyszerű képben fogalmazza meg a sóvidéki romantika egykori, talán az ő legénykorában dívó erejét egyik szabadversében: „*A legszebbik kalászt/ mindig magának őrzi/ meg a szerelem,/ szaladhat szökén/ a szél,/ a tilalmak a tűző/ napsütésben is/ vadrózsákat nyílnak*” (*A mezőn*).

Hát ezért fogalmazhatunk úgy, hogy ajándék ez a könyv, elsősorban a sóvidé-

ki olvasónak, aki Cserepeskőtől a pálpataki tanyáig, vagy Tószegig, Fügevárig, Kodárosig több helyszínt éppen olyan jól ismerhet, akár a szerző. Barangolás ez a könyv ezeken a tájakon, másrészt pedig az elmúlt évtizedekben is. A hangulatokhoz hozzátartoznak a fazekasok, a mezők pora és illata, akárcsak a pillangók meg a csak balladába írható sorsok. A mértékek, a szonettforma néha nem tudják befogadni a szikár szavakat, pedig (még verscímként is kiemelve) Tündérbert ez a vidék – még ha e vers épp másnak is festi.

Egy nagy kalendárium az egész kötet, az Ambrus-i *Ősszeűjtött versek*, mert benne van sok minden (ami a mienk is, azokéi is, akik Korondon, más sóvidéki falvakban egy-két röpke délutánra szagoltak bele a szélbe), évszakok változásától a szokásokig (lásd például: *Emlékezés*), nyugtalanság, kétely és emlékezés szépitette évtizedek. És olyan is, mint a fazekasok nézőedénye: aki ezeket a sorokat ismeri, tudja, tudhatja, milyen volt és milyen most egyén meg közösség élete.

Jegyzetek

1. Ambrus Lajos: *Ösvények az égben. Összeűjtött versek*. Csíkszereda, 2009.